

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
από τον ΟΔΗΓΟ ΣΠΟΥΔΩΝ, **2008-2009**

Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Οι σπουδές στο Τμήμα Θεάτρου διαρκούν δέκα εξάμηνα και περιλαμβάνουν 64 μαθήματα και μία διπλωματική εργασία. Κάθε μάθημα αντιστοιχεί σε 3 διδακτικές μονάδες (ΔΜ). Επομένως το σύνολο των μαθημάτων αντιστοιχεί σε 192 ΔΜ. Η διπλωματική εργασία πιστώνεται με 21 ΔΜ. Σύνολο ΔΜ για το πτυχίο: 213.

Τα μαθήματα κατατάσσονται, ως προς τον υποχρεωτικό ή μη χαρακτήρα τους, σε τρεις κατηγορίες:

1. Υποχρεωτικά μαθήματα (Υ)
2. Μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής (ΥΕ)
3. Μαθήματα ελεύθερης επιλογής (ΕΕ)

1. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (Υ)

Για το πτυχίο απαιτούνται 35 υποχρεωτικά μαθήματα (105 ΔΜ), που εξασφαλίζουν τη βασική θεατρολογική κατάρτιση του φοιτητή.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα, που ονομάζονται και μαθήματα κορμού, κατανέμονται ως εξής:

- α) βασική θεατρολογική κατάρτιση: 25 μαθήματα (75 ΔΜ)
- β) παιδαγωγική του θεάτρου: 6 μαθήματα (18 ΔΜ)
- γ) ξένη γλώσσα: 4 μαθήματα (12 ΔΜ).

2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΥΕ)

Για το πτυχίο απαιτούνται επίσης 25 μαθήματα (75 ΔΜ) υποχρεωτικής επιλογής, που μπορούν να επιλεγούν από έναν μεγάλο αριθμό μαθημάτων που προσφέρει το Τμήμα.

Τα επιλεγόμενα μαθήματα είναι κατανεμημένα σε τρεις μεγάλους κύκλους:

- Κύκλος μαθημάτων Δραματολογίας-Παραστασιολογίας
- Κύκλος μαθημάτων Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας
- Κύκλος μαθημάτων Υποκριτικής

και σε δύο μικρότερους:

- Κύκλος μαθημάτων Σκηνοθεσίας
- Κύκλος μαθημάτων Κινηματογράφου.

Τα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής σχετίζονται με τη δυνατότητα ειδικεύσεων (βλ. παρακάτω: 5. Κατευθύνσεις)

3. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΕ)

Τέλος, για το πτυχίο απαιτούνται και τουλάχιστον 4 μαθήματα απολύτως ελεύθερης επιλογής (12 ΔΜ). Τουλάχιστον 4, αλλά παρέχεται η δυνατότητα για περισσότερα. Πράγματι, ο φοιτητής έχει το δικαίωμα, αν το εύρος των ενδιαφερόντων του το υπαγορεύει, να επιλέξει περισσότερα από 4 μαθήματα, κατ' ανώτατο όριο 8 (24 ΔΜ). Εννοείται ότι για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου (μέσος όρος) θα ληφθούν υπόψη τα τέσσερα μαθήματα με την υψηλότερη βαθμολογία.

Τα μαθήματα ΕΕ μπορούν να επιλεγούν ως εξής:

- από τον κύκλο μαθημάτων της κατεύθυνσης που ακολουθεί ο φοιτητής (βλ. παρακάτω: Κατευθύνσεις)
- από τον κύκλο μαθημάτων μιας άλλης κατεύθυνσης
- από τον κύκλο μαθημάτων μιας επιμέρους ειδίκευσης (βλ. παρακάτω)
- από το πρόγραμμα μαθημάτων άλλων Τμημάτων (σ' αυτήν την περίπτωση, και επειδή υπάρχουν Τμήματα με μαθήματα αξίας μικρότερης των 3 ΔΜ, ο φοιτητής θα πρέπει να φροντίσει ώστε το άθροισμα των ΔΜ των μαθημάτων ΕΕ να είναι τουλάχιστον 12).

4. ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

Οι σπουδές ολοκληρώνονται με τη διπλωματική εξέταση, η οποία περιλαμβάνει δύο φάσεις:

α) διπλωματική εργασία και β) δημόσια διάλεξη (βλ. λεπτομέρειες παρακάτω, σελ. 29).
Η διπλωματική εξέταση πιστώνεται με 21 ΔΜ.

5. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Το πτυχίο του Τμήματος Θεάτρου είναι ενιαίο και έχει ως βάση έναν πλήρη κύκλο μαθημάτων θεατρολογίας και διδακτικής του θεάτρου. Στη συνέχεια με τα επιλεγόμενα μαθήματα (25 ΥΕ και 4-8 ΕΕ), οι φοιτητές μπορούν να ειδικευτούν σε έναν τομέα της θεατρικής δραστηριότητας, ακολουθώντας μία από τις παρακάτω κατευθύνσεις: Δραματολογία-Παραστασιολογία, Σκηνογραφία-Ενδυματολογία, Υποκριτική, όπως μπορούν, επίσης, να μην επιλέξουν ειδικευση και να ακολουθήσουν τη Γενική κατεύθυνση.

α) Κατεύθυνση Δραματολογίας-Παραστασιολογίας

Η κατεύθυνση απευθύνεται σε φοιτητές με θεωρητικά κυρίως ενδιαφέροντα, προσανατολισμένα στην ανάλυση του δραματικού κειμένου και της θεατρικής παράστασης. Εξοπλίζει τους φοιτητές προκειμένου να ασχοληθούν με τη θεατρολογική έρευνα και την ακαδημαϊκή σταδιοδρομία, ή να εργαστούν σε θεατρικούς οργανισμούς ως δραματολόγοι και επιμελητές εντύπων προγραμμάτων, ή να συνεργαστούν με εφημερίδες και περιοδικά ως θεατρικοί συντάκτες και κριτικοί, ενώ παράλληλα προσφέρει θεωρητική υποστήριξη σε όσους έχουν σκηνοθετικά ενδιαφέροντα.

Όσοι ακολουθούν αυτήν την κατεύθυνση πρέπει να επιλέξουν 20 μαθήματα ειδικευσης (από τον κύκλο Δραματολογίας-Παραστασιολογίας) και 5 συμπληρωματικά μαθήματα αδιακρίτως κύκλου.

β) Κατεύθυνση Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας

Η κατεύθυνση απευθύνεται σε όσους ενδιαφέρονται για τον σκηνογραφικό σχεδιασμό και την ενδυματολογία, και γενικότερα για το εικαστικό μέρος της θεατρικής παράστασης, καθώς επίσης και σε όσους έχουν κλίση για τις σκηνογραφικές κατασκευές και για την τεχνολογία της σκηνής.

Όσοι ακολουθούν αυτήν την κατεύθυνση, πρέπει να επιλέξουν 20 μαθήματα ειδικευσης (από τον κύκλο Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας) και 5 συμπληρωματικά θεατρολογικά μαθήματα (από τον κύκλο Δραματολογίας-Παραστασιολογίας).

γ) Κατεύθυνση Υποκριτικής

Η κατεύθυνση απευθύνεται σε όσους ενδιαφέρονται για την υποκριτική τέχνη και το επάγγελμα του ηθοποιού.

Όσοι ακολουθούν αυτήν την κατεύθυνση πρέπει να επιλέξουν 20 μαθήματα ειδικευσης (από τον κύκλο Υποκριτικής) και 5 συμπληρωματικά θεατρολογικά μαθήματα (από τον κύκλο Δραματολογίας-Παραστασιολογίας).

δ) Γενική κατεύθυνση

Απευθύνεται στους φοιτητές που δεν ακολουθούν μία από τις παραπάνω κατευθύνσεις, είτε επειδή δεν πέρασαν το αντίστοιχο προαπαιτούμενο μάθημα είτε επειδή προτιμούν μεγαλύτερη ποικιλία επιλογών.

Όσοι ακολουθούν αυτήν την κατεύθυνση, μπορούν να επιλέξουν τα 25 μαθήματα ΥΕ αδιακρίτως κύκλου, με τον όρο 5 τουλάχιστον από αυτά να ανήκουν στον κύκλο Δραματολογίας-Παραστασιολογίας.

Προαπαιτούμενα

Για την επιλογή των τριών πρώτων κατευθύνσεων προβλέπονται προαπαιτούμενα μαθήματα, ως εξής:

— για την κατεύθυνση Δραματολογίας-Παραστασιολογίας το μάθημα «Ανάλυση δραματικού κειμένου και θεατρικής παράστασης» (διδάσκεται στο 4^ο εξάμηνο)·

— για την κατεύθυνση Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας το μάθημα «Εισαγωγή στη σκηνογραφία-ενδυματολογία Ι» (διδάσκεται στο 3^ο εξάμηνο)·

— για την κατεύθυνση Υποκριτικής το μάθημα «Εισαγωγή στην υποκριτική» (διδάσκεται στο 2^ο εξάμηνο)·

Για τη Γενική κατεύθυνση δεν προβλέπεται προαπαιτούμενο μάθημα.

Επιμέρους ειδικεύσεις

Καθώς το Τμήμα αναπτύσσεται, εκτός από τις παραπάνω τέσσερις κύριες κατευθύνσεις οργανώνονται και επιμέρους ειδικεύσεις (μικροί κύκλοι 4-6 μαθημάτων), οι οποίες είναι προαιρετικές και μπορούν να προστεθούν στην κύρια κατεύθυνση. Από το ακαδ. έτος 2004-05 λειτουργούν δύο τέτοιες επιμέρους ειδικεύσεις:

α) Σκηνοθεσία

β) Κινηματογράφος.

**6. ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ:
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ**

Υποχρεωτικά μαθήματα

Βασική θεατρολογική κατάρτιση:	25 μαθήματα = 75 ΔΜ
Παιδαγωγική του θεάτρου:	6 μαθήματα = 18 ΔΜ
Ξένη γλώσσα:	4 μαθήματα = 12 ΔΜ

Μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής

Κύρια κατεύθυνση	20 μαθήματα = 60 ΔΜ
Συμπλήρωμα (από άλλες κατευθύνσεις):	5 μαθήματα = 15 ΔΜ

Μαθήματα ελεύθερης επιλογής

Ελεύθερη επιλογή:	4 μαθήματα = 12 ΔΜ
-------------------	--------------------

Σύνολο

64 μαθήματα = 192 ΔΜ

Διπλωματική εξέταση:	21 ΔΜ
----------------------	-------

Γενικό σύνολο

213 ΔΜ

7. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Τα μαθήματα έχουν τριώρη διάρκεια διδασκαλίας εβδομαδιαίως. Εξαιρούνται τα δύο Εργαστήρια σκηνογραφίας και τα μαθήματα Υποκριτικής, που έχουν διπλή διάρκεια (έξι ώρες).
- Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών γίνεται, κατά την κρίση του κάθε διδάσκοντος και σε συσχετισμό με το γνωστικό αντικείμενο και τον τρόπο διδασκαλίας του μαθήματος, με γραπτές εξετάσεις, με προφορικές εξετάσεις, με γραπτές και προφορικές εργασίες, ή με συνδυασμό των παραπάνω τρόπων.
- Η συστηματική παρακολούθηση όλων των μαθημάτων είναι αναγκαία προϋπόθεση για την αποτελεσματική διεξαγωγή των θεατρικών σπουδών.

8. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ

Στο Τμήμα Θεάτρου λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) από τον Οκτώβριο του 2007 (περισσότερα παρακάτω, σελ. 64-65). Προηγουμένως, είχε γίνει δεκτός ένας αριθμός υποψηφίων διδασκτόρων, οι οποίοι, με την εποπτεία τριμελών συμβουλευτικών επιτροπών, εκπονούν διδακτορικές διατριβές θεατρολογικού προσανατολισμού.

9. ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το παρόν πρόγραμμα σπουδών ισχύει πλήρως για τους φοιτητές που άρχισαν τις σπουδές τους στο Τμήμα από το ακαδημαϊκό έτος 2002-03 κ.ε. Για τους παλαιότερους φοιτητές ισχύει εν μέρει, δεδομένου ότι οι σπουδές τους ρυθμίζονται από το προηγούμενο πρόγραμμα σπουδών.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

A. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ο κύκλος των 35 υποχρεωτικών μαθημάτων (Υ) περιλαμβάνει τρεις ενότητες:

1. Βασική θεατρολογική κατάρτιση

Η ενότητα αυτή αποσκοπεί στη σφαιρική θεατρολογική κατάρτιση των φοιτητών και, συμπληρωματικά, σε μια πρώτη επαφή τους με στοιχεία της πρακτικής του θεάτρου. Περιλαμβάνει επτά ομάδες μαθημάτων:

ΘΕΩΡΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ-ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

1. Εισαγωγή στην τέχνη του θεάτρου
2. Κείμενα θεωρίας θεάτρου I
3. Κείμενα θεωρίας θεάτρου II
4. Δραματολογία I
5. Δραματολογία II
6. Δραματολογία III
7. Ανάγνωση θεατρικών παραστάσεων

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ

8. Το θέατρο της Αρχαιότητας I
9. Το θέατρο της Αρχαιότητας II
10. Το θέατρο της Αρχαιότητας III

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

11. Ιστορία του παγκοσμίου θεάτρου I
12. Ιστορία του παγκοσμίου θεάτρου II
13. Ιστορία του παγκοσμίου θεάτρου III
14. Ιστορία του παγκοσμίου θεάτρου IV
15. Ιστορία του παγκοσμίου θεάτρου V

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

16. Ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου I
17. Ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου II
18. Ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου III

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ-ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ-ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

19. Στοιχεία σκηνογραφίας-ενδυματολογίας I
20. Στοιχεία σκηνογραφίας-ενδυματολογίας II
21. Μορφές θεατρικών χώρων

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ

22. Στοιχεία υποκριτικής
23. Σκηνοθετικές προσεγγίσεις

ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΕΙΣ

- 24. Εισαγωγή στην ιστορία της τέχνης
- 25. Εισαγωγή στη νεοελληνική λογοτεχνία

2. Παιδαγωγική του θεάτρου

Πολλά από τα προαναφερθέντα υποχρεωτικά μαθήματα ετοιμάζουν τους αποφοίτους του Τμήματος για την εμπύχωση θεατρικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και για τη διδασκαλία μαθημάτων θεατρικής αγωγής στην πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Σ' αυτά προστίθενται και 6 ειδικότερα μαθήματα, επίσης υποχρεωτικά, τα οποία σχετίζονται με την παιδαγωγική γενικά και τη διδακτική του θεάτρου ειδικά:

- 26. Στοιχεία παιδαγωγικής
- 27. Εισαγωγή στην ψυχολογία των ομάδων
- 28. Το θέατρο για παιδιά και νέους
- 29. Διδακτική: Θεατρικό παιχνίδι
- 30. Διδακτική: Δραματοποίηση
- 31. Διδακτική: Το θέατρο στο σχολείο

3. Ξένη γλώσσα

Επιλογή ανάμεσα σε τέσσερις γλώσσες: αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ιταλικά. Τέσσερα εξαμηνιαία μαθήματα:

- 32. Ξένη γλώσσα I
- 33. Ξένη γλώσσα II
- 34. Ξένη γλώσσα III
- 35. Ξένη γλώσσα IV

B. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τα επιλεγόμενα μαθήματα είναι κατανεμημένα σε τρεις μεγάλους κύκλους (Δραματολογία-Παραστασιολογία, Σκηνογραφία-Ενδυματολογία, Υποκριτική) και σε δύο μικρούς (Σκηνοθεσία, Κινηματογράφος). Είναι ευνόητο ότι δεν διδάσκεται κάθε χρόνο το σύνολο των αναφερομένων εδώ μαθημάτων, αλλά οπωσδήποτε ένας μεγάλος αριθμός από αυτά.

Κύκλος Δραματολογίας-Παραστασιολογίας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ανάλυση δραματικού κειμένου και θεατρικής παράστασης

ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Δραματουργικές αναλύσεις: κλασικά κείμενα
Δραματουργικές αναλύσεις: νεότερα κείμενα
Δραματουργικές αναλύσεις: σύγχρονα κείμενα
Συγκριτική δραματολογία
Ειδικά ζητήματα δραματολογίας

ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΟΛΟΓΙΑ

Κριτική ανάλυση θεατρικών παραστάσεων I
Κριτική ανάλυση θεατρικών παραστάσεων II
Οι σκηνικές τύχες ενός κειμένου
Σκηνοθετικά ρεύματα στην Ευρώπη I
Σκηνοθετικά ρεύματα στην Ευρώπη II
Ζητήματα θεατρικής αισθητικής

ΘΕΩΡΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ

Θεωρία του θεάτρου και του δράματος
Θεωρίες υποκριτικής

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Μεθοδολογία της θεατρολογικής έρευνας
Εισαγωγή στη γραπτή επιστημονική εργασία

ΑΡΧΑΙΟ ΔΡΑΜΑ

Σκηνική ερμηνεία του αρχαίου δράματος
Τραγικοί μύθοι στο νεότερο θέατρο
Ειδικά ζητήματα του αρχαίου δράματος

ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ

Ειδικά ζητήματα του παγκοσμίου θεάτρου
Ειδικά ζητήματα του νεοελληνικού θεάτρου
Το μουσικό θέατρο

ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΕΙΣ

Ιστορία της τέχνης: θέατρο και ζωγραφική
Θέατρο και επιστήμες του ανθρώπου
Θέατρο και κινηματογράφος
Θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα
Κοινωνιολογία του θεάματος
Ανάλυση λόγου και εικόνας
Θεωρία της λογοτεχνίας
Πληροφορική και θέατρο

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΑΤΡΩΝ

Θεατρική παραγωγή και διαχείριση
Σχεδιασμός και παραγωγή θεατρικών εντύπων

ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ-ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ

Θέατρο σκιών

Στοιχεία κουκλοθέατρου

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Σεμινάριο δραματικής γραφής

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ-ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΟΛΟΓΙΑΣ

Όλα τα παραπάνω μαθήματα μπορούν να επιλεγούν από τους φοιτητές όλων των κατευθύνσεων.

Το μάθημα «Ανάλυση δραματικού κειμένου και θεατρικής παράστασης» είναι προαπαιτούμενο για την κατεύθυνση της Δραματολογίας-Παραστασιολογίας.

Το μάθημα «Εισαγωγή στη γραπτή επιστημονική εργασία» είναι προαπαιτούμενο για την εκπόνηση γραπτής Διπλωματικής εργασίας.

Ο φοιτητής που ακολουθεί την κατεύθυνση της Δραματολογίας-Παραστασιολογίας πρέπει να επιλέξει τα 25 μαθήματα ΥΕ ως εξής:

α) 20 από τα παραπάνω μαθήματα

β) 5 μαθήματα ανεξαρτήτως κύκλου.

ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

Δεν υπάρχει προαπαιτούμενο μάθημα για την κατεύθυνση αυτή.

Όλα τα παραπάνω μαθήματα είναι ανοιχτά στους φοιτητές της Γενικής κατεύθυνσης.

Ο φοιτητής που ακολουθεί τη Γενική κατεύθυνση μπορεί να επιλέξει τα 25 μαθήματα ΥΕ ανεξαρτήτως κύκλου, με τον όρο να περιλαμβάνονται σε αυτά 5 τουλάχιστον μαθήματα του κύκλου Δραματολογίας-Παραστασιολογίας (εννοείται ότι μπορεί να επιλέξει πολύ περισσότερα μαθήματα από αυτόν τον κύκλο).

Κύκλος Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Εισαγωγή στη σκηνογραφία-ενδυματολογία Ι
Εισαγωγή στη σκηνογραφία-ενδυματολογία ΙΙ

ΓΛΩΣΣΑ

Ελεύθερο σχέδιο Ι*
Ελεύθερο σχέδιο ΙΙ-Χρώμα
Γραμμικό σχέδιο*
Μακέτα*
Πλαστική Ι-Υλικά
Πλαστική ΙΙ-Χρώμα
Θεατρικός φωτισμός Ι-ΙΙ

ΘΕΩΡΙΑ

Θεωρίες οπτικών τεχνών και ιστορία της τέχνης
Ιστορία της αρχιτεκτονικής
Ιστορία της σκηνογραφίας
Η οργάνωση του χώρου στην κινηματογραφική αφήγηση

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ

Στοιχεία οπτικής οργάνωσης - Θεατρική αρχιτεκτονική*
Εργαστήριο σκηνογραφίας Ι: Σκηνογραφικός σχεδιασμός-Τεχνολογία θεατρικών χώρων**
Σκηνογραφικός σχεδιασμός: ανάλυση*
Εργαστήριο σκηνογραφίας ΙΙ: Σκηνογραφικές εφαρμογές: σύνθεση**
Σκηνογραφικές επιλύσεις - Κατασκευαστικό σχέδιο*
Σκηνογραφικές κατασκευές
Ζωγραφική εκτέλεση σκηνικών

ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Εισαγωγή στο θεατρικό κοστούμι*
Ενδυματολογία Ι: ανάλυση*
Ενδυματολογία ΙΙ: σύνθεση
Ενδυματολογικές εφαρμογές
Ειδικές ενδυματολογικές κατασκευές
Ενδυματολογικά αξεσουάρ (καπέλο-παπούτσι-κόσμημα)

ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

Κούκλες και μάσκες
Φροντιστηριακά αντικείμενα

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Σεμινάριο σκηνογραφίας-ενδυματολογίας
Θεατρικά προσώπεια και γλυπτά
Μακιγιάζ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑΣ-ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Το μάθημα «Εισαγωγή στη σκηνογραφία-ενδυματολογία Ι» είναι προαπαιτούμενο για αυτήν την κατεύθυνση.
Ο φοιτητής που ακολουθεί την κατεύθυνση της Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας, πρέπει να επιλέξει:
α) 20 από τα παραπάνω μαθήματα

β) 5 μαθήματα από την κατεύθυνση της Δραματολογίας-Παραστασιολογίας.

* Στα 20 μαθήματα ειδίκευσης πρέπει να περιληφθούν οπωσδήποτε τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο, τα οποία είναι υποχρεωτικά για την ειδίκευση και αποτελούν προϋπόθεση για την εκπόνηση σκηνογραφικής διπλωματικής εργασίας. (Στην περίπτωση διπλωματικής εργασίας ενδυματολογικού ειδικά χαρακτήρα, είναι απαραίτητα όλα τα μαθήματα της ενότητας Ενδυματολογία).

** Τα δύο Εργαστήρια σκηνογραφίας έχουν διπλό εβδομαδιαίο χρόνο διδασκαλίας (6 ώρες): είναι επίσης υποχρεωτικά για την ειδίκευση και για την εκπόνηση σκηνογραφικής διπλωματικής εργασίας.

Το σύνολο των προσφερομένων μαθημάτων ειδίκευσης υπερβαίνει τα 20 που προβλέπονται για το πτυχίο, αλλά όσοι ενδιαφέρονται μπορούν να παρακολουθήσουν περισσότερα, χρησιμοποιώντας τη δυνατότητα των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής.

Μαθήματα του κύκλου της Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας τα οποία προσφέρονται και στους φοιτητές των τριών άλλων κατευθύνσεων:
«Κούκλες και μάσκες», «Πλαστική-υλικά», «Πλαστική II-Χρώμα», «Εισαγωγή στο θεατρικό κοστούμι», «Ενδυματολογία I: ανάλυση».

Κύκλος Υποκριτικής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Εισαγωγή στην υποκριτική

ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗ *

Υποκριτική I, II, III, IV [α' επίπεδο]

Υποκριτική V, VI, VII, VIII [β' επίπεδο]

Υποκριτική IX, X, XI, XII [γ' επίπεδο]

ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Κινησιολογία-Χορός I, II [α' επίπεδο]

Κινησιολογία-Χορός III, IV [β' επίπεδο]

Κινησιολογία-Χορός V, VI [γ' επίπεδο]

ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Φωνητική-Ορθοφωνία I

Φωνητική-Ορθοφωνία II

Ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΟ

Θεατρικό τραγούδι

Ομαδικοί μουσικοί αυτοσχεδιασμοί

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Σεμινάριο υποκριτικής

Σεμινάριο κινησιολογίας

Σεμινάριο φωνητικής

Κομάντια ντελ άρτε

Ο ηθοποιός μπροστά στην κάμερα

Μακιγιάζ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΣ

Το μάθημα «Εισαγωγή στην υποκριτική» είναι προαπαιτούμενο για αυτήν την κατεύθυνση.

Ο φοιτητής που ακολουθεί την κατεύθυνση της Υποκριτικής, πρέπει να επιλέξει:

α) 20 από τα παραπάνω μαθήματα

β) 5 μαθήματα από την κατεύθυνση της Δραματολογίας-Παραστασιολογίας.

*Τα μαθήματα Υποκριτική I έως XII έχουν εξάωρη διάρκεια εβδομαδιαίας διδασκαλίας. Για τη συμμετοχή σε διπλωματική εργασία Υποκριτικής, προϋπόθεση είναι η επιτυχής παρακολούθηση των εννέα τουλάχιστον από τα μαθήματα αυτά. Επίσης τεσσάρων τουλάχιστον μαθημάτων Κινησιολογίας-Χορού, ενός τουλάχιστον μαθήματος Θεατρικής μουσικής και των δύο μαθημάτων Φωνητικής-Ορθοφωνίας.

Τα 12 μαθήματα Υποκριτικής διαιρούνται σε τρία επίπεδα:

α' επίπεδο: Υποκριτική I, II, III, IV (3^ο & 4^ο εξάμ.)

β' επίπεδο: Υποκριτική V, IV, VII, VIII (5^ο & 6^ο εξάμ.)

γ' επίπεδο: Υποκριτική IX, X, XI, XII (7^ο & 8^ο εξάμ.).

Προκειμένου να περάσει ο φοιτητής από το α' επίπεδο στο β', από το β' στο γ' και από το γ' στη διπλωματική, θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει επιτυχώς τουλάχιστον τα 3 από τα 4 μαθήματα του κάθε επιπέδου. Εξαιρούνται οι φοιτητές που απουσιάζουν με το πρόγραμμα Erasmus, για τους οποίους η απαίτηση περιορίζεται σε 2 μαθήματα.

Το σύνολο των προσφερομένων μαθημάτων ειδίκευσης υπερβαίνει τα 20 που προβλέπονται για το πτυχίο, αλλά όσοι ενδιαφέρονται μπορούν να παρακολουθήσουν περισσότερα, χρησιμοποιώντας τη δυνατότητα των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής.

Μαθήματα του κύκλου της Υποκριτικής τα οποία προσφέρονται και στους φοιτητές των τριών άλλων κατευθύνσεων:

«Κομάντια ντελ άρτε», «Κινησιολογία-Χορός Ι», «Κινησιολογία-Χορός ΙΙ», «Φωνητική-ορθοφωνία», «Θεατρικό τραγούδι», «Ομαδικοί μουσικοί αυτοσχεδιασμοί».

Κύκλος Σκηνοθεσίας

ΣΚΗΝΟΘΕΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

Σκηνοθεσία I

Σκηνοθεσία II

Σκηνοθεσία III

Σκηνοθεσία IV

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ

Σκηνοθετικά ρεύματα στην Ευρώπη I

Σκηνοθετικά ρεύματα στην Ευρώπη II

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ

Η ειδικευση απευθύνεται σε φοιτητές και των τεσσάρων κατευθύνσεων, εφόσον έχουν περάσει το υποχρεωτικό μάθημα «Σκηνοθετικές προσεγγίσεις».

Επειδή τα μαθήματα Σκηνοθεσία I έως IV αντιστοιχούν σε τέσσερα επίπεδα κλιμακούμενων απαιτήσεων, η επιτυχία στο καθένα αποτελεί προϋπόθεση για την εγγραφή στο επόμενο.

Τα δύο θεωρητικά μαθήματα («Σκηνοθετικά ρεύματα στην Ευρώπη» I & II) μπορούν να πιστωθούν στους φοιτητές όλων των κατευθύνσεων ως μαθήματα είτε ΕΕ είτε ΥΕ.

Τα τέσσερα πρακτικά μαθήματα («Σκηνοθεσία» I έως IV) πιστώνονται ως εξής:

- στους φοιτητές που ακολουθούν την κατεύθυνση της Υποκριτικής και της Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας: ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής (ΕΕ)
- στους φοιτητές που ακολουθούν την κατεύθυνση Δραματολογίας-Παραστασιολογίας και τη Γενική κατεύθυνση: ως μαθήματα είτε ΕΕ είτε ΥΕ.

Κύκλος Κινηματογράφου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Εισαγωγή στην τέχνη του κινηματογράφου

ΙΣΤΟΡΙΑ-ΘΕΩΡΙΑ

Η εξέλιξη της τέχνης του ηθοποιού στον κινηματογράφο
Το θέατρο στον κινηματογράφο
Η οργάνωση του χώρου στην κινηματογραφική αφήγηση

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

Ο ηθοποιός μπροστά στην κάμερα

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Η ειδικευση απευθύνεται σε φοιτητές και των τεσσάρων κατευθύνσεων.

Το μάθημα «Εισαγωγή στην τέχνη του κινηματογράφου» είναι προαπαιτούμενο για αυτήν την επιμέρους ειδικευση.

Το εργαστηριακό μάθημα «Ο ηθοποιός μπροστά στην κάμερα» μπορεί να επιλεγεί μόνον από φοιτητές της Υποκριτικής.

Όλα τα παραπάνω μαθήματα μπορούν να πιστωθούν ως μαθήματα ΕΕ.

Άλλες δυνατότητες:

- στους φοιτητές που ακολουθούν την κατεύθυνση της Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας, το μάθημα «Η οργάνωση του χώρου στην κινηματογραφική αφήγηση» μπορεί να πιστωθεί ως μάθημα Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας (ΥΕ) και το μάθημα «Το θέατρο στον κινηματογράφο» ως μάθημα Δραματολογίας-Παραστασιολογίας (ΥΕ).

- στους φοιτητές που ακολουθούν την κατεύθυνση της Υποκριτικής, το μάθημα «Ο ηθοποιός μπροστά στην κάμερα» μπορεί να πιστωθεί ως μάθημα Υποκριτικής (ΥΕ) και το μάθημα «Το θέατρο στον κινηματογράφο» ως μάθημα Δραματολογίας-Παραστασιολογίας (ΥΕ).

- στους φοιτητές που ακολουθούν την κατεύθυνση Δραματολογίας-Παραστασιολογίας και τη Γενική κατεύθυνση, όλα τα παραπάνω μαθήματα μπορούν να πιστωθούν ως μαθήματα είτε ΕΕ είτε ΥΕ.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

Παράλληλα με την ολοκλήρωση των μαθημάτων επιλογής, ο φοιτητής εκπονεί, κατά τη διάρκεια του Ε΄ έτους, μία διπλωματική εργασία, θεωρητικού ή καλλιτεχνικού χαρακτήρα. Επιπλέον, πραγματοποιεί και μία δημόσια διάλεξη-μάθημα, σε θέμα διαφορετικό από εκείνο της διπλωματικής εργασίας.

ΕΠΟΠΤΗΣ – ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η διπλωματική εργασία και η διάλεξη πραγματοποιούνται με την εποπτεία ενός τουλάχιστον μέλους του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος. Ο επόπτης μπορεί να είναι διαφορετικός για κάθε μία από τις δύο δοκιμασίες. Το θέμα, και στις δύο περιπτώσεις, καθορίζεται κατόπιν συνεργασίας μεταξύ του φοιτητή και του επόπτη.

Την αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας, όπως και της διάλεξης, αναλαμβάνει τριμελής επιτροπή, μέλος της οποίας είναι και ο επόπτης. Τα δύο άλλα μέλη της επιτροπής ορίζονται από την επιτροπή σπουδών, έπειτα από εισήγηση του επόπτη. Η εξεταστική επιτροπή μπορεί να είναι διαφορετική για κάθε μία από τις δύο δοκιμασίες.

Η διπλωματική εργασία και η διάλεξη βαθμολογούνται χωριστά· από αυτούς τους δύο βαθμούς προκύπτει ο τελικός βαθμός της διπλωματικής εξέτασης, για τον υπολογισμό του οποίου η διάλεξη έχει συντελεστή 1 και η διπλωματική εργασία συντελεστή 2.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ – ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ

Αμέσως μετά το τέλος του 8^{ου} εξαμήνου, ή στις αρχές του 9^{ου}, ο φοιτητής, εφόσον έχει παρακολουθήσει επιτυχώς τα 4/5 τουλάχιστον των μαθημάτων που απαιτούνται για το πτυχίο, προτείνει, ανάλογα με την περιοχή των ενδιαφερόντων του, την εποπτεία της διπλωματικής του εργασίας ή της διάλεξης σε ένα μέλος του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος. Σε περίπτωση άρνησης, απευθύνεται σε άλλους διδάσκοντες και αν δεν βρει τελικά ανταπόκριση ζητεί τον ορισμό επόπτη από τη Γ.Σ. του Τμήματος. Ο επόπτης καθοδηγεί και συμβουλεύει το φοιτητή πάνω σε ζητήματα μεθόδου.

Ο φοιτητής πρέπει να δηλώσει το θέμα της εργασίας ή της διάλεξης και το όνομα του επόπτη στη γραμματεία. Οι δηλώσεις αυτές γίνονται τρεις φορές το χρόνο: Ιούνιο, Οκτώβριο και Μάρτιο. Στη γραμματεία επίσης πρέπει να δηλωθεί ενδεχόμενη τροποποίηση του θέματος.

Οι δύο φάσεις της διπλωματικής εξέτασης (διπλωματική εργασία, διάλεξη) είναι ανεξάρτητες και η σειρά τους αποφασίζεται από το φοιτητή. Πραγματοποιούνται τρεις φορές το χρόνο, κατά τη διάρκεια της εξεταστικής περιόδου (Ιουνίου, Σεπτεμβρίου, Φεβρουαρίου) και ένα δεκαήμερο μετά το τέλος της.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ-ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Το Τμήμα στηρίζει, στο μέτρο των οικονομικών του δυνατοτήτων, τους φοιτητές κατά την εκπόνηση της διπλωματικής τους εργασίας: αγορά υλικών, διάθεση εξοπλισμού, τεχνική υποστήριξη κτλ.

Η ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ως προς το είδος της διπλωματικής εργασίας, προσφέρονται διάφορες δυνατότητες:

α) Επιστημονική εργασία

Σύνταξη εκτεταμένης επιστημονικής εργασίας, η οποία πρέπει να χαρακτηρίζεται από κάποια πρωτοτυπία, είτε στο επίπεδο της ανάλυσης (θέματα δραματολογίας, παραστασιολογίας, θεωρίας και ιστορίας θεάτρου) είτε στο επίπεδο της καταγραφής πληροφοριών (παραστασιογραφία, κριτικογραφία, βιβλιογραφική αποδελτίωση κλπ.). Ο φοιτητής καταθέτει τέσσερα αντίτυπα της εργασίας του: τρία για τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής και ένα για το αρχείο της βιβλιοθήκης του Τμήματος. Όλες οι εργασίες φυλάσσονται στο αρχείο. Εκείνες που βαθμολογούνται με άριστα, ενσωματώνονται στις συλλογές της βιβλιοθήκης.

Αυτό το είδος διπλωματικής εργασίας προορίζεται για τους φοιτητές που έχουν ακολουθήσει την κατεύθυνση Δραματολογίας-Παραστασιολογίας.

β) Σχεδιασμός καλλιτεχνικής παραγωγής

Προκειμένου για διπλωματική εργασία καλλιτεχνικής κατεύθυνσης, ο φοιτητής μπορεί να παρουσιάσει τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό μιας καλλιτεχνικής δημιουργίας, δηλαδή να ετοιμάσει έναν πλήρη φάκελο με τον λεπτομερή σχεδιασμό μιας υποθετικής παραγωγής. Αυτός ο τύπος εργασίας ισχύει για τη σκηνογραφία, την ενδυματολογία και τη σκηνοθεσία. Στις πρώτες δύο περιπτώσεις, πραγματοποιείται σε χώρο του Τμήματος έκθεση και σχολιασμός των περιεχομένων του φακέλου·

στην τρίτη περίπτωση, το «βιβλίο σκηνοθεσίας» μπορεί να συνοδεύεται από την παρουσίαση ενός σκηνοθετημένου σύντομου αποσπάσματος.

γ) Καλλιτεχνική παραγωγή

Υλοποίηση ενός καλλιτεχνικού σχεδίου και δημόσια παρουσίασή του. Ισχύει για τη σκηνογραφία, την ενδυματολογία, τη σκηνοθεσία και την υποκριτική. Για τη διπλωματική της υποκριτικής, το Τμήμα αναθέτει κάθε χρόνο σε έναν διδάσκοντα την καθοδήγηση της συλλογικής διπλωματικής εργασίας/θεατρικής παράστασης των φοιτητών του Ε΄ έτους. Όταν αυτό είναι δυνατόν, στην παράσταση συμβάλλουν με διπλωματικές εργασίες φοιτητές των άλλων κατευθύνσεων (σκηνογραφική και δραματολογική υποστήριξη).

δ) Ειδικό θέμα

Οι φοιτητές της Γενικής κατεύθυνσης, και όσοι άλλοι φοιτητές το επιθυμούν, μπορούν να επιλέξουν αντί για την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας την εξέταση σε ένα ειδικό θέμα δραματολογίας ή ιστορίας θεάτρου, π.χ.: «Η δραματουργία του Ευριπίδη», «Η σαιξπηρική κωμωδία», «Τα έργα του Ίψεν», «Ευρωπαίοι σκηνοθέτες του 20^{ου} αιώνα», «Το Κρητικό θέατρο», κ.ά. (τα αναφερόμενα θέματα είναι απλώς ενδεικτικά). Ο φοιτητής επιλέγει και σ' αυτή την περίπτωση έναν επόπτη (μέλος ΔΕΠ), ο οποίος τον καθοδηγεί στη συγκρότηση της βιβλιογραφίας στην οποία θα στηριχτεί. Όταν είναι έτοιμος, προσέρχεται σε γραπτή εξέταση, ενώπιον τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, η οποία ορίζεται κατά τα προβλεπόμενα για τις διπλωματικές εργασίες. Η τριμελής επιτροπή ορίζει τα θέματα της εξέτασης και βαθμολογεί τα γραπτά, ενώ στη συνέχεια έχει συνάντηση με το φοιτητή για προφορική εξέταση με αφετηρία το γραπτό του.

Η ΔΙΑΛΕΞΗ

Ο φοιτητής, σε συνεννόηση με τον επόπτη, επιλέγει ένα θέμα ιστορίας θεάτρου, ή δραματολογίας, ή θεωρίας θεάτρου κλπ. και ετοιμάζει πάνω σ' αυτό μια διάλεξη/μάθημα διάρκειας 45'.

Όταν ο επόπτης κρίνει ότι η διάλεξη είναι ολοκληρωμένη, ο φοιτητής την παρουσιάζει, κατά την αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο, σε αίθουσα του Τμήματος. Την ίδια μέρα, παραδίδει αντίγραφα της γραπτής μορφής της εργασίας του στα μέλη της τριμελούς επιτροπής και στη βιβλιοθήκη. Η γραπτή μορφή μπορεί να είναι πιο εκτεταμένη από την προφορική, π.χ. εμπλουτισμένη με υλικό που χρησιμοποιήθηκε αλλά δεν παρουσιάστηκε προφορικά, όπως μεταφρασμένα κείμενα, υποσημειώσεις, βιβλιογραφία, εικονογράφηση, κλπ.

Η διάλεξη, που μπορεί να συνοδεύεται από προβολή διαφανειών ή βίντεο, από «παιγμένα» αποσπάσματα θεατρικών έργων κλπ., είναι δημόσια και ακολουθείται από ερωτήσεις και παρατηρήσεις της επιτροπής προς τον ομιλητή. Ερωτήσεις μπορούν επίσης να υποβάλλουν και όσοι από τους ακροατές το επιθυμούν.

Για την αξιολόγηση της διάλεξης λαμβάνεται ιδιαίτερος υπόψη ο τρόπος παρουσίασης: η σαφήνεια της διατύπωσης, η ζωντάνια, η μεταδοτικότητα, κλπ.